

Samhällsbyggnadskontoret/Gatu- och parkenheten

Handläggare: Kent Forslund
Titel: Gatuingenjör
E-post: kent.forslund@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Uppdragsrapportering - Framtagande av en belysningsplan samt implementering av beslutad belysningsplan för internt och externt bruk samt att säkerställa att planen följs

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:

1. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna belysningsplanen enligt bilaga 1 samt belysningsguiderna enligt bilagorna 2 och 3.
2. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna rapporteringsunderlaget och anser att uppdraget är slutfört.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Ett uppdrag under Målområde 3.1. Stärka tryggheten i hela Norrtälje kommun med formuleringen "Framtagande av en belysningsplan samt implementering av beslutad belysningsplan för internt och externt bruk samt att säkerställa att planen följs" tilldelades tekniska kontoret i Mål och budget 2024–2026.

En belysningsplan har tagits fram samt samverkats med olika remissinstanser och blev klar under hösten 2023 och ger förutsättningar att skapa en helhetssyn avseende den offentliga belysningen och är ett viktigt steg i ledet för att öka tryggheten i Norrtälje kommun.

Belysningsplanen kommer främja aktivitet, rörelsefrihet, trafiksäkerhet och trygghet under hela dygnet och därmed minimera platser som upplevs som otrygga. Belysningsplan med guider kommer publiceras när den godkännts.

Ärendet

Beskrivning

Arbetet med att ta fram en belysningsplan initierades redan i teknik- och klimatsamfundens verksamhetsplan 2020–2022, då under benämningen belysningsstrategi som föredrogs politiken vintern 2022. Belysningsstrategin omformades därefter till en belysningsplan som färdigställdes under slutet av 2023 och uppdraget gavs gatu- och parkenheten i Mål och budget 2024–2026, se mer under koppling till gällande styrdokument.

Belysningsplanen består av belysningsplan samt två guider.

Uppdragsansvarig för att ta fram belysningsplanen var belysningsansvarig på gatu- och parkenheten tillsammans med en ljusdesigner samt landskapsarkitekt.

Arbetet har skett tillsammans med en bred arbetsgrupp med deltagare från flertalet funktioner både internt och externt. I belysningsplanen framgår dokumentation av uppdragsgivare och arbetsgrupp på sidan 2 i bilaga 1.

Belysningsplanen har varit ute på remiss (bilaga TKN 2022-117) innan den bedömdes som klar och de inkomna remissvaren och förslagen har arbetats in i belysningsplanen samt i den nya reviderade tekniska handboken för gatu- och parkverksamheten.

Belysning och trygghet:

Bra utomhusbelysning är en viktig trygghetsskapande åtgärd. Målsättningen är att kommunens stadsrum ska upplevas som trygga och tillgängliga under alla tider på dygnet då människor vill eller behöver vara utomhus. För att skapa denna trygghet behövs välplanerad belysning som gör områden där människor vistas överblickbara. Ljuset ska även skapa skönhet och identitet och locka människor att spendera kvällarna utomhus.

Belysningsplanen är utformad som stöd och hjälp för alla som designar, projekterar och installerar belysning inom kommunens gränser. För att skapa trygga boendemiljöer är samspelet mellan det privata och offentliga betydelsefullt.

För att öka tryggheten och säkerheten nattetid samspelar flera faktorer. Det handlar om såväl fysisk utformning av miljön som god belysning som möjligheten att öka den sociala kontrollen genom att locka fler människor till platsen. Områden med genomtänkt belysning ger ökad trygghet.

Det är bra att belysa vissa utvalda gångstråk med omgivningsljus, detta möjliggör att fler människor rör sig på samma plats. Då öppnas en valfrihet att röra sig på platser med ökad social kontroll. Av stor betydelse är även att samordna belysningen i staden för att upplevas tryggt att ta sig mellan olika platser som busstationer, skolor, bostadsområden, tunnlar och gångstråk.

Belysningsplan
(bifogas i bilaga 1)

Belysningsplanens innehållsförteckning

1. BELYSNINGSPLAN FÖR NORRTÄLJE KOMMUN	5
2. SAMVERKAN OCH ANSVARSFÖRDELNING I BELYSNINGSPROJEKT	7
2.1 Vem ansvarar för vad i kommunen?	7
2.2 Ansvarsfördelning i belysningsprojekt	8
3. BELYSNING OCH TRYGGHET	11
3.1 Samordning mellan belysning och trygghetskapande åtgärder i Norrtälje	12
3.2 Checklista för belysning och trygghet	13
4. MEDBORGARSAMVERKAN	15
4.1 Samverkan med hundägare	15
4.2 Samverkan med ungdomar	16
4.3 Samverkan med handel och näringsliv	17
5. BELYSNING I ÖVERSIKTLIG PLANERING	19
5.1 Riktlinjer för belysning i Norrtälje kommun	19
6. BELYSNING I DETALJPLANERINGSSKEDET	21
6.1 Checklista för detaljplaneringsskedet	21
6.2 Djur och ljus	22
6.3 Bygglov för fasadbelysning	23
7. GESTALTNING OCH PROJEKTERING	25
7.1 Checklista för gestaltning och projektering	25
7.2 Hur utvärderas en armatur i praktiken?	26
7.3 Se till att elskåp och kraftstationer passar in i miljön	27
8. BELYSNING I BYGGSKEDET	29
8.1 Checklista för installation av belysning	29
9. BESIKTNING AV LJUSDESIGN	31
9.1 Checklista för besiktning av belysningsanläggning vid riktning	31
10. DRIFT- OCH UNDERHÅLL AV BELYSNING	33
10.1 Checklista för drift- och underhåll	33
10.2 Checklista för nattvandrare/trygghet	33

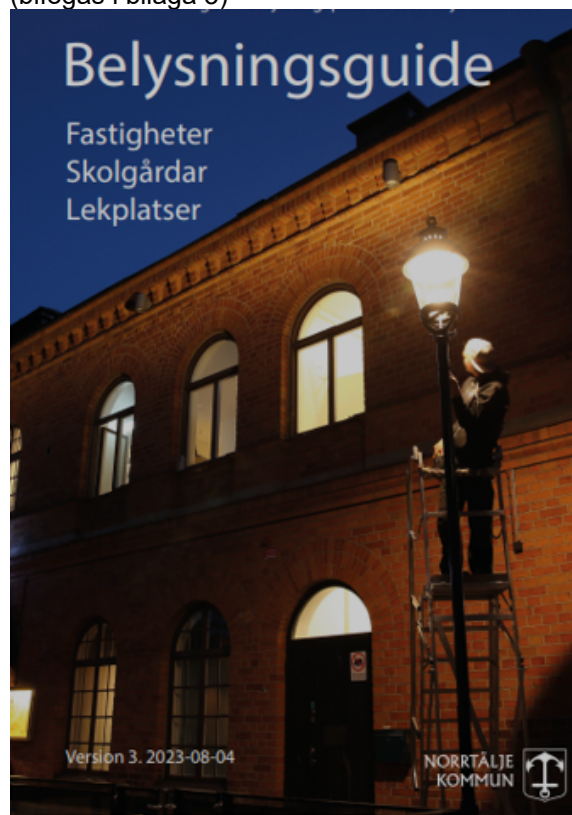
Belysningsguide för kommunen

(bifogas i bilaga 2)

Belysningsguide för fastighetsägare

(bifogas i bilaga 3)

Lagkrav

Ej relevant.

Koppling till gällande styrdokument

Mål och budget 2024–2026 - Målområde 3.1. Stärka tryggheten i hela Norrtälje kommun.
Uppdragsformulering: "Framtagande av en belysningsplan samt implementering av beslutad belysningsplan för internt och externt bruk samt att säkerställa att planen följs".

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Genom att följa belysningsplanen främjas att utförare av belysningslösningar gör rätt från början vid val av belysningslösningar. Genom att använda energieffektiva och driftssäkra lösningar bidrar detta till en kostnadseffektiv elförbrukning samt lägre reinvesteringskostnader.

Förvaltningens analys och slutsatser

Med en belysningsplan finns förutsättningar att skapa en helhetssyn avseende den offentliga belysningen. Denna belysningsplan är ett viktigt steg i ledet för att öka tryggheten i Norrtälje kommun. Belysningsplanen kommer främja aktivitet, rörelsefrihet, trafiksäkerhet och trygghet under hela dygnet och därmed minimera platser som upplevs som otrygga.

Värdefulla synpunkter inkom under remisstiden som har beaktats och arbetats in i belysningsplanen. När belysningsplanen beslutats kommer den publiceras och bli tillgänglig både för interna och externa aktörer som en vägledning till att framtida belysningslösningar hanteras i enlighet med belysningsplanen eller i samråd med belysningsansvarig på gatu- och parkenheten. Belysningsplanen och dess guider kommer regelbundet uppdateras utifrån framtida behov och krav.

Belysningsansvarig på gatu- och parkenheten kommer följa upp arbetet med belysningslösningar där denne medverkar och genom att se till att information om dess användning görs både internt och externt verka för att kommunen skapar bra belysningslösningar.

Tidplaner

Publicering av belysningsplan samt guider kommer att ske under juni 2024, under förutsättning att belysningsplanen beslutas den 3 juni 2024. Information kommer att delges berörda verksamheter samt externt i samband med detta.

Anna Keskitalo
Samhällsbyggnadsdirektör
Samhällsbyggnadskontoret

Karin Tarre Olthoff
Enhetschef, Gatu- och parkenheten
Samhällsbyggnadskontoret

Bilagor

Bilaga 1 - Norrtälje Belysningsplan
Bilaga 2 - Belysningsguide för kommunen
Bilaga 3 - Belysningsguide för fastighetsägare
Bilaga 4 – Missiv till remiss

Beslut skickas till

Handläggare
Samhällsbyggnadsdirektör
Gatu- och parkchef
Gatupark
Ekonomiavdelningen
Koncerncontroller